

Így készült!

MŰVÉSZKÖNYV A BAUHAUS CENTENÁRIUMÁRA

Faludi Viktória

A betűkép olyan tiszta legyen, mint egy nyíl.

ADRIAN FRUTIGER

A Bauhaus centenáriuma alkalmából lapunk szerkesztőbizottságának tagja, a Budapesti Metropolitan Egyetem tanára, Maczó Péter Moholy-Nagy László »A betűket ne kényszerítsük előre meghatározott formákba« idézetéből készült művészkönyvének kivitelezését mutatjuk be olvasóinknak.

A könyv Párizsban, a Magyar Kulturális Intézet szervezésében került először kiállításra. A bicentenáriumra a Pécsi Galéria Archívum Alapítványa és a Pécsi Egyetem Művészeti Kara (leginkább Fekete Vali esztéta, kurátor), valamint a Fuga Budapesti Építészeti Központ rendezésében kiállításra kerül. Mint felhívásukban írják: A kiállítás a kreatív gondolkodásra a mai napig jelentős hatást gyakorló, 2019-ben 100 éve létrejött Bauhaus szellemisége és pécsi származású hallgatói/oktatói (Breuer Marcell, Forbát

Alfréd, Johan Hugo, Molnár Farkas, Stefán Henrik, Weininger Andor) előtt kíván tisztelni. A kiállításon a Bauhaus egykori alkotóműhelyeinek tevékenysége alapján elsősorban a grafikai, könyvművészeti, fotóművészeti műfajokon keresztül vizsgáljuk a Bauhaus máig tartó szellemi erővonalát, illetve keressük a kapcsolódási pontokat a kortárs műalkotások vonatkozásában. Ebből a szempontból az animáció és az intermedialitás a korunkra különösen jellemző műfajként kiállításukon is megjelene-
nik majd.

Ez a kartonált könyvecske 120 x 120 mm vágott méretben, japán hajtással készült. A Papyrus által forgalmazott Colorcopy remek választás volt a belívhez, hiszen a nyomtatás során az íveknek csak az egyik oldala lett nyomva, s a hangsú-

lyos, illusztratív betűkép nem tűnik át. Az oldalak nyílásnál látható pontos hajtásélei és a tiszta, kontrasztos nyomatkép remekül illik a finom, letisztult dizájnhoz.

Hermann Nikoletta, Dingfelder Imre és Maczó Péter gyors egyeztetését követően, alig több mint egy órával, már az első bekötött példányt nézegettük.

Maczó Péter erre az alkalomra tervezett, lineáris formákra redukált monospace betűi (éppen a mottó ellenpontozásaként határozottan geometrikusak), négyzetes szürke tónusra applikálásukkal a retro hangulatot erősítik. Az oldalpárok bal oldalán betűről-betűre növekvő szövegtükröt alkotnak. Konzekvensen és logikusan követik egymást, míg végül – oldalanként egy-egy betűvel többet elárulva az idézetből –

a teljes mondat olvashatóvá válik. Az oldalpárok jobbán illusztrációként a következő betű jelenik meg.

A kötet lapjait pergetve a szöveg életre kel...

Ami a tervező szerzői fricskája, az a képzelt epilógus. Amely csupán fikció: Moholy-Nagy és Paul Renner nem találkoztak, de a Bauhaus geometrikus betűalkotásai kissé ellentmondani látszanak az idézetnek. Theo van Doesburg (eredeti neve: Christian Emil Marie Küpper) pedig az egyik meghatározó alkotója a kornak.

Hogy miénk a jövő? Ez a záró mondat mozgalmi indítást sugall, de játékosan utal a Futurára is, amely Renner máig fontos és szeretett fontja, egy elegáns geometrikus groteszk. Oldalszámozás helyett a szövegtükrő mátrixát leképező raszterháló apró, piros négyzetei a tartalom folyamatos változását jelzik.

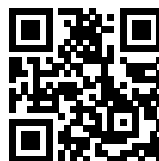
Moholy-Nagy László a nagy magyar fotográfus, konstruktivista festő, ipari formatervező, a Bauhaus iskola vezető tanára

Stanctechnik Digitál Kft. kollégái közül Béres Zoltán vágó (balra) és Dingfelder Imre könyvkötő (jobb hasáb)

volt. A tipográfiaiáról egy mondatba sűrített aforizmáját hordozza a könyv.

A nyomtatás a D-Pix Kft. Ricoh Pro C 7200X berendezésén készült, remek passzerrel, ami a kötetet számára esélyt adott a pontos hajtásra és az oldalak eléig kifutó lénia precíz vonalba állítására. Persze mindez csak szükséges, de nem elégséges feltétele volt a technikai bravúrnak, hiszen a nyomtatás Szombathelyen, a kötetzeti

A bal hasábban látható kép a hajtogatógépnél megelevenedik a QR-kód leolvasásával

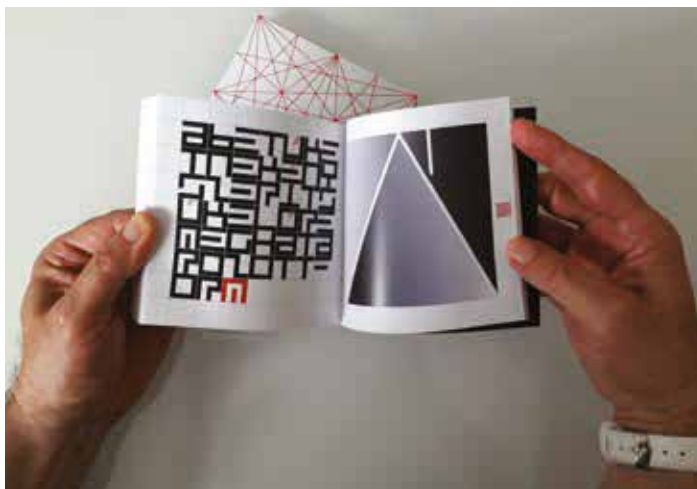
munka Budapesten készült, rövid átfutási idővel.

A borítóhoz a tervező a Papyrus által forgalmazott fekete színű 300 g/m²-tömegű Dali kartont választotta. Itt újabb kihívás elé állítottuk a kivitelező gárdát. A borító nyomtatása fedőfehér és leheletnyi fekete tónussal megvalósított szürke kombinációjából készült. A matt, rusztikus felület ellenére szépen felvette a tönert a karton.

Ez a művelet a Madi Kft.-nél készült.

A hajtogatás, a kötés és vágás problémamentesen futott.

A Stanctech Digital Euro Fold hajtogatógépén gondos kezek között már a beállításhoz használt első próbapéldány felhasználható volt. Nagy pontosság-

ra kellett törekedni az oldalélekre kifutó léniák miatt.

A japán hajtásnál csak fejben és lábban vághatták meg a könyvet, így a borítónak precízen kellett állnia, a belíveknél sem volt szépítési lehetőség.

A hajtogatás és a kötés/vágás mindössze kettő beigazító példánnyal valósult meg.

Mindehhez kellek a jó gépek és még inkább a jó szakemberek, akik szakmai kihívásként és örömteli feladatként tekintettek a kivitelezési feladatokra.

A Stanctech Digital Kft. kollégái közül *Dingfelder Imre* könyvkötő és *Béres Zoltán* vágó munkáját dicséri a jubileumi könyv, amelyből száz példány készült kézi sorszámozással. A védőborító hüvelyt kapott, amit fehér alapon az a piros szerkesztési háló díszít, amely a betűk tervezési elvének vonalrajzát rejti.

A kis könyv, sok szép munkával együtt, a FUGA Bauhaus ünnep kiállításán látható július 17-ig.

